

NOVÉ SYNTETICKÉ DROGY (NSD)

Pojem nové syntetické drogy je označením pro širokou skupinu látek, se kterými se sporadicky setkáváme na drogové scéně. Důvodem, proč se s těmito látkami v poslední době častěji setkáváme, je zejména snaha ilegálních výrobců obejít stávající legislativu a vyrobit psychoaktivní látku, která dosud nefiguruje na seznamu ilegálních substancí. Dalším a bezpochyby neméně důležitým faktorem rostoucí popularity NSD, je ochota mladých lidí vyhledávat a zažívat stále nové zážitky popř. psychedelické zkušenosti. Nebezpečnost uvedených látek je různá, některé z nich mohou způsobit i úmrtí. Mezi nové syntetické drogy se řadí zejména látky odvozené od fenyletylaminu a tryptaminu. Řada z nich je distribuována v tabletové formě a vydávána za drogu extázi nebo za „něco, co má podobné účinky“. V některých případech se jedná o halucinogenní látky, které jsou vydávány za LSD.

FENYLETYLAMINY

Fenyletylamin je přírodní látka nacházející se v řadě rostlin, jedná se o látku vlastní i lidskému organismu. Sama o sobě není sychotropně aktivní. Do skupiny fenyletylaminů je řazeno přes 200 nejrozličnějších látek, z nichž většina má vliv na psychické funkce člověka. Jedná se o látky se stimulačními účinky, entaktogenními účinky i účinky halucinogenními. Mezi tyto látky se například řadí i klasické amfetaminy, MDMA, MDA, MDEA, 2C-B, DOB a další.

TRYPTAMINY

Tryptamin je látkou, od které je opět odvozeno mnoho dalších psychoaktivních substancí. Svou strukturou je velmi blízký eurotransmitteru serotoninu (5-hydroxytryptamin; odtud zkratka 5-HT). Většina tryptaminů má halucinogenní účinky. Patří mezi ně látky jako je DMT, 5-MeO-DMT, AMT, DIPT ale i známý psilocin (látka obsažená v některých druzích halucinogenních hub).

OSTATNÍ SYNTETICKÉ DROGY

Existuje celá řada dalších syntetických drog, se kterými je možno

se v současné době setkat, a to nejen v prostředí tanečních akcí. Jde například o látku gamahydroxybutyrát (GHB), známou také jako „tekutá extáze“. Tato látka má v nižších dávkách mírně euforizující a stimulační účinky, ve vyšších dávkách se jedná o anestetikum. Bývá velmi často zneužívána, a to zejména v kombinaci s jinými drogami a alkoholem. Právě tyto kombinace mohou být ale velmi nebezpečné. Dalšími relativně rozšířenými látkami jsou ketamin a na americkém kontinentě i fencyklidin (PCP). Tyto látky mají v nižších dávkách účinky halucinogenní, ve vyšších dávkách opět účinky anestetické. Ketamin je látkou, která je běžně dostupná jako anestetikum ve veterinární praxi, PCP je registrováno k veterinární anestézii pouze v některých státech. Za zmínku jistě také stojí nitráty (butylnitrát, propylnitrát, atd.). To jsou látky, které mají výrazné vazodilatační účinky (rozšiřují cévy) a významně tak ovlivňují krevní cirkulaci. Nejčastěji se s nimi setkáme jako s tzv. „poppers“. Poppers se prodává jako afrodisiakum v sexshopech (lahvičky naplněné těkavou tekutinou). Inhalací výparů z těchto lahviček lze navodit na krátký okamžik záchvatovité stavy smíchu, hučení v hlavě a mírnou euforii. Nebezpečné mohou být zejména v kombinaci se stimulačními drogami a u lidí s preexistujícími chorobami kardiovaskulárního aparátu.

FENTANYL

Jedná se o syntetický opiát používaný v medicíně pro léčbu akutní i chronické bolesti a pro anestezii při chirurgických operacích. Působí podobně jako heroin, ale může být až 1000x silnější. Proto největší riziko představuje smrtelné předávkování fentanylem při záměně s heroinem. Fentanyl a jeho deriváty (např. methylylfentanyl) vynikají některými svými vlastnostmi, které je částečně předurčují k jinému než lékařskému užití. Tyto látky jsou stále častěji zneužívány pro jejich omamné účinky jako drogy. Na rozdíl od heroínu se fentanyl zneužívá spíše ve formě papírků, napuštěných fentanylovým koncentrátem a užívaných polknutím. Lze jej ale také šňupat či vdechovat jeho výpary. V neposlední řadě stojí za zmínku tzv. vietnamský pervitin, jako velmi nebezpečná průmyslově vyráběná látka, jejíž obsah není přesně znám, je velmi toxický a vymyká se účinkům „klasického“ pervitinu.

1. POMOC

Při komunikaci s jedincem, který užil drogu, mluvte klidným nevzrušeným hlasem, pomalejší řečí a přátelsky. Pokud jedinec přímo neohrožuje sebe ani okolí, vyhněte se použití fyzického násilí. V případě vážnější poruchy vědomí přivolejte záchrannou službu.

Pokuste se také zjistit, zda jedinec užil drogu – zeptejte se, zda dotyčného někdo z lidí okolo zná či ho viděl nějakou drogu užít. V případě že ano, zjistěte, o jakou drogu se jednalo a v jakém množství a jakým způsobem byla užita. Pokuste se zajistit vzorek drogy (stačí kousek tablety, 1 ml roztoku, vzorek prášku). Nenechte jedince bez dozoru až do předání záchranné službě.

BADTRIP

Nenechávejte dotyčného o samotě, dokud nevystřízliví. Počítejte s tím, že pomoc a podporu bude možná potřebovat po několik dalších hodin. Jednejte s ním velmi pozorně. Zeptejte se, zda se ho můžete dotknout nebo jej obejmout. Povzbuďte jej, ať se nad aktuální pocity povznese. Uklidněte ho. Sdělte mu, že tento stav způsobila jen požitá droga, že nejpozději s odezněním účinku drogy skončí a všechno bude zase v pořádku. Jedinec v tomto stavu má často zkrácené vnímání času a může mít proto pocit, že zmatenost a úzkost bude trvat věčně. Sdělte mu, kolik je hodin a kdy se bude cítit lépe. Nenechávejte ho o samotě, ale také jej nevodte mezi velký počet lidí.

KONTAKTNÍ CENTRUM LITOMĚŘICE

Centrum prevence závislosti

Lidická 57/11, 412 01 Litoměřice

Otevírací doba PO-PÁ 7:00 – 16:00

Tel: 416 737 182, 728 262 683 e-mail: info@kclitomerice.cz

www.kclitomerice.cz, facebook: Kontaktní centrum Litoměřice

zákon108/2006 Sb., §59 – Kontaktní centra

TERÉNNÍ PROGRAM LITOMĚŘICKA

Prevence závislosti

Osvobození 191/17, 412 01 Litoměřice

Provozní doba PO-PÁ 7:30 – 16:00

Tel: 606 229 979, email: terenni.program@kclitomerice.cz

www.kclitomerice.cz, Facebook: Kontaktní centrum Litoměřice

zákon108/2006 Sb., §69 – Terénní programy

Primární prevence Litoměřice

Centrum prevence

Lidická 57/11, 412 01 Litoměřice

Tel: +420 416 737 182, +420 602 276 022 e-mail: primarni.prevence@kclitomerice.cz

www.kclitomerice.cz, facebook: Primární prevence Litoměřice